

3/2011

VRŠOVICKÝ

HLASATEL

Sborový časopis Náboženské obce Církve československé husitské v Praze Vršovicích

Vršovice prý nemají kamenné divadlo? Už **OSMDESÁT** let je ve Vršovicích

Jiráskovo divadlo

Vršovice, Palackého tř.
Tel. 58 202. Strážce etak, číslo 1, 1-13-20.

V pátek dne 18. března 2011 o 7. hodině večerní.

← Poprvé (a naposled). →

VOJNARKA. atd.

KARL JELENSKY
1861-1930

Benefiční večer k 80. výročí otevření Jiráskova divadla ve Vršovicích.
1931-2011.

← Večerem provází: Jiří Lábus. Dále uvidíte: Davida Prachaře, Davida Vávru, Petra Traxlera. Hraje Divadlo OKKO, regisseur pan Jan Kubík. Pejí Pražští pěvci pod vedením Stanislava Mistra a Zpětné zrcátko.

Začátek o 7. hodině.

← V polovině programu delší přestávka. →

Konec o půl 10.

VELKÝ SÁL JIRÁSKOVA DIVADLA V HUSOVĚ SBORU VE VRŠOVICÍCH
- DNES VRŠOVICKÉHO DIVADLA MANA.

Asi každé dítě prochází obdobím úvah o svém budoucím povolání. Ani u mně tomu nebylo jinak. Když jsem uvažoval o tom, čím bych jednou mohl být, často mi přicházela na mysl práce archeologa.

Ve škole mě zajímal dějepis, mojí oblíbenou četbou byly historické romány. Viděl jsem sám sebe jako toho, který odhaluje důležité a dávno zapomenuté poznatky ukryté pod vrstvami věků. Život se nakonec ubíral jinak a namísto archeologem či historikem jsem se stal farářem, netuše, jak může mít toto povolání blízko k těm dvěma uvedeným. O historii jsem neztratil zájem ani jako kněz, ba co víc, kněžství mi umožnilo být s ní v blízkém - bezprostředním kontaktu. Církev totiž vždycky tady na zemi působí - jako všechno ostatní, zasazena do času a prostoru. A třebaže v chvatu dnů máme ponejvíc na mysl naši chvatnou přítomnost a její aktuální problémy, je důležité umět se zastavit, vytrhnout z toho, do čeho je člověk tak často zavzatý a vidět sám sebe i svoje společenství v běhu času, kdy to současné má své kořeny v dávno minulém. Tak jsem se v uplynulých týdnech začel do starých kronik a dobových záznamů, které popisují vznik našeho církevního společenství, jeho specifické problémy v tom kterém období bouřlivého dvacátého století. Četl jsem zápisy z jednání rad starších padesát a víc let dozadu. Ukázku, jak takové dávno zapomenuté archivní záznamy dokáží promluvit v naléhavé aktuálnosti, naleznete na straně 11 tohoto časopisu. Práci historika je uvádět do vzájemných souvislostí jednotlivé události z minulosti a zjišťovat o nich informace z různých pramenných

dokladů. V případě mého zájmu o historii husitského sboru ve Vršovcích to prakticky znamená pročítat záznamy ve farní kronice, dohledávat dobové zápisy z jednání rad starších a sledovat i dobovou korespondenci, která se váže k uvedenému časovému období. Archeolog narozdíl od historika pracuje v terénu, kde odkrývá a bere do rukou jednotlivé věci, které mají svůj původ v historii. Na faře se může farář stát amatérským archeologem třeba tak, že se rozhodne vymalovat. Tak se to stalo i mně při práci na obnově divadelního sálu v našem kostele. Malovali jsme postupně kancelář provozu divadla a posléze i jeviště. V prvním i druhém případě jsme byli překvapeni, kolik vrstev nátěru jsme postupně odhalili, než jsme konečně narazili na vrstvu nejspodnější. K našemu překvapení ta původní a nejstarší byla nejbarevnější. Jak šel čas, původní barevnost přikrývaly stále fádňější barvy. V jevišti divadla stojí nosný sloup, naposledy vymalovaný na bílo. Našli jsme na něm snad třicet nátěrů. Z druhé strany byly tužkou napsané poznámky herců, z čelní strany nátěry, které sloužily v jednotlivých uváděných divadelních hrách. Každá z nich zůstala svým způsobem otištěna do malby tohoto sloupu - co vrstva to můj „archeologický“ zájem. Některé inscenace do sloupu vepsané jsem pak dohledal na dobových fotografiích. Vstoupil jsem najednou do historie nikoliv jako nezúčastněný divák, ale jako ten, který jde ve stopách minulých generací. Nebo je jim na stopě? A tak jsem se vlastně i já dostal do stop, o kterých na tomto místě před časem psala moje žena.

David Frýdl

LITURGICKÝ KALENDAŘ ČČSH

POPELEČNÍ STŘEDA

Popelec - Tradičně se zahajuje postní období popeleční středou a ta je spojena se symbolikou popela.

Obrad znamení popela je variantou s ohledem na liturgický život obce.

Smiluj se nade mnou, Bože, smiluj se nade mnou, k tobě se utíká moje duše. Sešle pomoc z nebe, zachrání mě, potupí toho, kdo po mně šlape. (Žalm 57,2.4)

Znamení popela

Bože všemohoucí, stvořil jsi nás z prachu země. Tento popel ať je nám znamením naší smrtelnosti a znamením pokání, abychom pamatovali, že jen z tvého milostivého obdarování je nám zaslíben život věčný. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána a Spasitele. Amen.

Označení popelem

– Pamatuj, člověče, že prach jsi a v prach se obrátíš.

– Čiňte pokání a věřte evangelium.

Z Kazatelského cyklu ČČSH, liturgický rok 2010/2011

NEDĚLE V BŘEZNU

IX. neděle po Zjevení Páně 6. března 2011

Hlahol Hospodinu, celá země! Radostně služ Hospodinu! (Žalm 100,2)

První čtení z Písma: Exodus 24,12–18

Druhé čtení z Písma: 2. Petrův 1,16–21

Evangelium: Matouš 17,1–9

Popeleční středa – začátek postní doby

9. března 2011

Smiluj se nade mnou, Bože, smiluj se nade mnou, k tobě se utíká moje duše. Sešle pomoc z nebe, zachrání mě, potupí toho, kdo po mně šlape. (Žalm 57,2.4)

První čtení z Písma: Jóel 2,12–18

Druhé čtení z Písma: 2. Korintským

5,20b–6,2

Evangelium: Matouš 6,1–6.16–18

I. neděle postní (invocavit) 13. března 2011

Až mě bude volat, odpovím mu, v soužení s ním budu, ubráním ho, obdařím ho slávou, dlouhých let dopřeji mu do sytosti. (Žalm 91,15–16)

První čtení z Písma: Genesis 2,15–17; 3,1–7

Druhé čtení z Písma: Římanům 5,12–19

Evangelium: Matouš 4,1–11

II. neděle postní (reminiscere) 20. března 2011

Hospodine, pamatuj na svoje slitování, na své milosrdenství, které je od věčnosti; ať nade mnou moji nepřítelé nejásají. Bože, vykup Izraele ze všeho soužení!

(Žalm 25,6.2b.22)

První čtení z Písma: Genesis 12,1–4a

Druhé čtení z Písma: Římanům 4,1–5.13–17

Evangelium: Jan 3,1–17

III. neděle postní (oculi) 27. března 2011

Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyproští ze sítě mé nohy. Obrát ke mně svou tvář, smiluj se nade mnou, jsem tak sám, tak ponížejný. (Žalm 25,15–16)

První čtení z Písma: Exodus 17,1–7

Druhé čtení z Písma: Římanům 5,1–11

Evangelium: Jan 4,5–42

KÁZÁNÍ

Micheáš 6,1–8

1. Korintským 1,18–31

Matouš 5,1–12

BÝT ANDELI...

Minulou neděli si na tomto místě Adela ve svém kázání správně všimla, že ačkoliv nás Ježíš povolal být rybáři lidí, jsme spíše potápěči, kteří ryby pozorují, ale neloví.

Jsme totiž vesměs vzdělanější, informovanější o dění v nejrůznějších koutech světa, než byly generace před námi. Nejsme odkázáni jen na to, co nám předávají naši otcové nebo babičky. Už neplatí, že „naše vesnice byla vždy katolická, tak i já jsem katolík.“ Už nejsme formováni tradicí, formujeme se svobodně sami. Máme dost informací a cítíme se být dost pevní v kramflecích, abychom si z nich sami vybrali, co se nám hodí. Už nás také neomezují mantinely křesťanství, vždyť stačí pustit televizi nebo kliknout na internetu a během pár minut se dozvíme, jak fantasticky mírumilovnou filosofii nám nabízí Buddha, jak ne náboženským divadýlkem, ale zbožným každodenním životem je Islám, jak velikou úctu si zaslouží matička Příroda (nebo matička Planeta Země), jak všeobjímající je Neviditelná ruka trhu, jak všechna historie neodbytně spěje ke konci vykořisťování Dělnické třídy, jak nízkotučné jogurty ruku v ruce s recyklací spasí svět. Máme povědomí o nevyčerpatelné paletě filosofii, náboženství, ritu, -logií i přísně vědeckých faktů, ze kterých si sami dle momentální chuti mícháme koktejl svojí víry. Drtivá většina lidstva věří, že je Bůh. Někdo k tomu dodává, že Ježíš je Jeho vtělením, jiní že Ježíš je spolu s Mohammedem Jeho prorokem. Další věří, že Bůh je vesmír, jiní že Bůh je nejvyšší mravní princip, ještě jiní, že Bůh je Jaromír Jágr. A pak je tu marginální sekta, obsahem jejíž víry je neexistence Boha, pro což ale nemá žádné důkazy.

Toto mixování je dnes v kurzu a je dokonce prosazováno nejvyššími politickými kruhy pod názvem „politická korektnost“. Nikomu nic nenutit, ať si každý sám vybere, co je mu nejbližší. Faktem ale je, že se lidé jen zpupně domnívají, že je jejich informovanost

a vzdělanost blíží k nebesům. Lidé ve své ješitnosti nejsou schopni dojít k poznání, že z vlastní síly se nebesům nikdy nepřiblíží. Stavíme další babylónskou věž.

Jako pěst na oko v této moderní době působí naši muslimští spolu-euroobčané. Dávají okatě najevo svou víru. Neustupují z ní. Nemixují ji s ničím dalším. Nestydí se za ni. Přirozeně se množí. Pohrdají moderní západní kulturou. Ani ne tak křesťanstvím, náboženstvím knihy, s nímž mají společné kořeny. Spíše zbabělou politikou ustupování, která si nedokáže sama stát za svými názory, za svou vírou. Pohrdají těmi, kdo se z rybářů, z lovců ryb, stali potápěči, pouhými pozorovateli. Jsou nám, zpanštělým a pohodlným starousedlíkům trnem v oku. Ale ruku na srdce – jak moc připomínají prvotní křesťany v pohanském římském impériu!

Jednoznačně nesdílím nesympatie k nim – jejich víra je jiná, ale je to víra v Boha. Často je mnohem opravdovější, než víra různých křesťanských mudrlantů. A také je mi tato víra v Boha bližší, než víra ve všemohoucího člověka, než vědecký ateismus, než míchání eurovíry z povrchních televizních informací.

Stojím zde ale jako křesťanský kazatel. Mým jediným úkolem i přáním je zvěstování Kristova evangelia, čistého, bez přídavku momentálně moderních chemických konzervantů a barviv. I kdyby Kristův kříž dnes vypadal hloupě a bláznivě. „Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží.“

Nejsem z těch, kteří by zatracovali vědecký pokrok. Jsem rád, že se tento pokrok prosazuje, často i přes odpor církevních autorit. Jsem rád, že věda přináší pohodlí do našich životů, posouvá nás kupředu. Nestavím vědu do protikladu s vírou, ale odděluji vědu od víry – věda nás posouvá vpřed, víra nás posouvá k Bohu. Vědecky,

čili vlastním úsilím, člověk nebe nikdy nedosáhne. Od toho máme dar víry. „Kde jsou učenci, kde znalci, kde řečníci tohoto věku? Neučinil Bůh moudrost světa bláznovstvím? Protože svět svou moudrostí nepoznal Boha v jeho moudrém díle, zalíbilo se Bohu spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí.“

To, co nám zde apoštol Pavel skrze svůj list vzkazuje, je palčivě aktuální. Není třeba dokonalého vzdělání ani britkého rozumu. Není třeba hluboce filosofovat ani balit křesťanství do líbivějších obalů. Není třeba mixovat Krista s péčí o ekologii, s teologií prosperity ani socialistickým rovnostářstvím. To jsou všechno taháky, které mohou přitáhnout masy a znovu naplnit kostely, myslíme si. Jenže si to myslíme špatně, my učenci, znalci a řečníci tohoto věku. Kristus si nepotřebuje dělat marketing těmito taháky. Jsem dokonce přesvědčen, že jsou to právě tyto hity dnešní doby, které vyprázdnily kostely, a spoluprací s nimi se dál na cestě víry neposuneme. Když chce někdo socialismus, ať vstoupí do socialistické strany, když chce někdo chleba, ať jde do pekařství, kdo chce být milionář bez práce, ať si dá studenou sprchu. Kostel nemusí suplovat jiné funkce, má nabízet to, pro co byl postaven – evangelium o Kristově kříži. Musíme Kristovo evangelium očistit od všech nánosů a hlásat kříž, i když se to lidem může zdát hloupé. Ne – to nám se zdá, že se to lidem bude zdát hloupé. Ve skutečnosti je to geniální!

Evangelium je doslova přeloženo z řečtiny „dobrá zpráva“, dobré poselství. Eu = dobrý, aggelos = posel. Tento překlad je zajímavý, protože většinou si pod pojmem aggelos, anděl, představíme tlustoučkého chlapečka s bílými křídly, případně stanici metra na Smíchově. Ale anděl je prostě posel. Každý, kdo nese nějaké poselství. Jednou jsem v Kyjevě bydlel na ubytovně na ulici Lomonosova. Zrovna u mě byla na návštěvě tehdy ještě budoucí žena Oksana, takže jsme nebyli úplně nadšení, když náhle zazvonil zvonek u dveří. Za nimi stál mladý muž a lámanou ruštinou s příšerným přízvukem mi říká: „Já zdeš navěrnou budu žít.“ Po pár

minutách konverzace se ukázalo, že jeho ruština je tak zoufalá proto, že je Čech. Kolik Čechů potkáte v Kyjevě? A jaká je šance, že se ubytují zrovna na ulici Lomonosova, ve stejném bytě s vámi? Ten člověk měl za pár dní schůzku s českým velvyslancem a ptal se mě, zda půjdu s ním. Nikdy mě ani ve snu nenapadlo jít bezdůvodně na schůzku s velvyslancem, ale nabídku jsem pro jistotu přijal. Ze semínka osobní schůzky na ambasádě však po půl roce vyklíčil strom pomoci, která se při vyřizování víz pro Oksanu a její rodinu velmi hodila. S člověkem, který mě na ambasádu poslal, jsem se již nikdy neviděl, ale dnes vím, že to byl anděl – bez křídel, zato s poselstvím.

Každý z nás lidí může být andělem. Nevadí, že nemáme bílá křídla, hlavně, že máme pro svět poselství, že máme co říct. Nesmíme spoléhat na ty tlusté chlapečky s křídly, ti za nás práci neudělají. Nemáme se za evangelium stydět! Nemáme je schovávat za kulisy našich životů! Nemáme je balit do pozlátek módních směrů! Nemáme se bát, že budeme považováni za blázny! Nemáme se bát, že evangelium bude nevhodným tématem rozhovoru! Máme vzít evangelium, dobrou zprávu, a stát se jejími posly. Židé žádají zázračná znamení, Řekové vyhledávají moudrost, ale my kážeme Krista ukřížovaného, píše apoštol Pavel. Ano, vyjimečně můžeme po cestě dělat zázraky a chovat se moudře, ale podstatou naší služby světu je hlásání bláznivého evangelia: že Kristus zemřel odsouzen za naše hříchy, trest za ně tak byl vykonán a my jsme amnestováni, jsme volní, jako bonus jsme adoptováni za Boží děti a máme věčný život. To se mi zdá, jako velice dobrá zpráva. To je evangelium.

Věřím, že každý z nás má zkušenost s Božím jednáním, s proměnou svého života skrze dobrou zprávu evangelia, prostě, že každý z nás má ostatním co říct. A tak se nebojme být anděly...

*Kázání Jakuba Peška 30.1.2011
v Husově sboru ve Vršovicích*

PROGRAM NA BŘEZEN

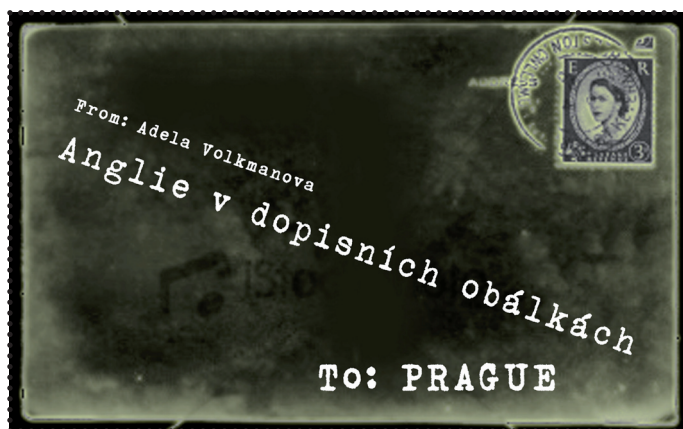
6.3.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží H. Zezulková
11.3.	pátek	16.30 hod.	schůze Rady starších	v sákrstii
13.3.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frydl
18.3.	pátek	19 hod.	Vojnarka atd. - benefiční večer k 80. výročí otevření Jiráskova divadla ve Vršovcích	ve velkém sále Divadla MANA
20.3.	neděle	10 hod.	sborová snídaně	v I. patře
20.3.	neděle	10 hod.	bohoslužba	slouží D. Frydl
27.3.	neděle	9 hod.	Výroční shromáždění NO CČSH Vršovice	v I. patře
27.3.	neděle	po skončení Výročního shromáždění	svátost večere Páně mimo liturgii ve společenství stolu	v I. patře
27.3.	neděle	po bohoslužbě	sborový oběd	v I. patře
27.3.	neděle	17 hod.	Mísa plná ovoce - pohádka pro děti	v Centru MANA

KONTAKT

Moskevská 34/967
 101 00 Praha 10-Vršovice
 e-mail: info@husuvsbor.cz
www.husuvsbor.cz
 e-mail faráře: david.frydl@tiscali.cz
 tel.: 271724317 (Farní kancelář)
 271726461 byt faráře
 731100059 mobil faráře

Centrum MANA
 nízkoprahové centrum aktivit
 produkce: Jiřina Hůlková, tel. 774941946
www.centrummana.cz
 e-mail: info@centrummana.cz
 divadlo@centrummana.cz
 Prodej vstupenek před začátkem představení na pokladně divadla.

ANGLIE V DOPISNÍCH OBÁLKÁCH VII.

dopis VIII.

Asi jste překvapeni, odkud vám píšu. Jsem teď před Vánocemi na čtrnáctidenním pobytu ve vesničce Milton (6 mil od Cambridge), kam jsem poslána na závěr semestru, abych poznala v praxi a zároveň se podílela na sborové práci s dětmi. Celý první trimestr jsem se zabývala, jak víte, otázkami výchovy dětí v církvi a účastnila se různých konferencí na toto téma. Počátkem příštího trimestru budu muset odevzdat esej zabývající se touto problematikou.

V Miltonu žije mnoho mladých rodin a proto je zde rozsáhlá sborová práce s dětmi. Na příklad každý druhý den v týdnu je při sboru umožněno maminkám s dětmi do pěti let přicházet a společně trávit dopoledne. Výhodou je, že maminky mohou být s dětmi a zároveň spolu navzájem, sdílet se. Tato možnost je otevřena pro všechny – nenápadný, ale podnětný způsob evangelizace. Podobné setkávání maminek se děje i s dětmi pod jeden rok. Ve sboru samém jsou tři nedělní školy, které jsou rozděleny podle věku a také hudební skupina. Co je překvapující, že většina matek je v domácnosti a stará se o rodinu (mnohdy tři až čtyři děti). Vzdaly se kariéry pro mateřství, vytváření domova. Ale na druhé straně jsem se v Anglii setkala i s ženami, které mateřství odmítly zcela. Uvědomila jsem si, že se tak mateřství stává povoláním, ne samozřejmostí.

I zdejší sbor je nesmírně živý a zapojeni jsou všichni. Každý se podílí svým darem na církevním životě – církev jako tělo Kristovo. Často zde např. káží laičtí kazatelé, jsou zde ti, kteří vedou modlitební skupiny, další organizují sociální činnost, jiní se starají o výzdobu sboru či hudební programy.

Nedávno jsem byla pozvána do místní školy na vánoční představení do vyučovací hodiny. Dětem bylo kolo šesti let, všechny oblečeny v tmavomodrých uniformách, a paní

pokračování na straně 11

OBRÁZKY ZE STARÝCH VRŠOVIC

ABY TO BYLO DIVADLU PODOBNO...

(HISTORIE VRŠOVICKÉHO DIVADLA) III. ČÁST

Když k tomu skutečně dojde a v prosinci 1930 těsně před vánocemi je slavnostně Vršovický Husův sbor otevírán, jeho součástí je i krásný divadelní sál. Kapacita hlediště je 294 sedících diváků. Divadlo má dvě galerie, prostor pro celý orchestr, herci mají k dispozici na rozlehlém jevišti také propadliště, možnost nástupů z obou stran portálu, horní tahy a mnoho dalších vymožeností, které během jejich dosavadních ochotnických produkcích po sálech hostinců a sokoloven mohly být jenom toužebným přáním. Své staniště má podle předpisů v divadle i hasič na svém místě za portálem jeviště. Od požáru Národního divadla přísné bezpečnostní normy našly své uplatnění i tady. Divákům je k dispozici rozlehlé foyer divadla, do kterého se hlavním vstupem vchází dolů po schodišti z ulice Na Kovárně. Ta ulice je posledním pozůstatkem bývalého hostince téhož jména. V roce 1930 však ještě žijí i mnozí z těch, kteří Na Kovárně divadlo hráli v dobách svého „mládenectví“. Teď se už přehráli do rolí zralých mužů, z některých už jsou i starci, ale na místě někdejšího pohostinství nyní mají skutečné divadlo. Bohužel, přišlo v nesprávnou dobu. Celým světem hýbe těžká hospodářská krize, lidé omezují své výdaje a to, čeho se vzdávají nejprve je platit za vstupné do divadla. Ochotníci, uvyklí na skromný provoz svých scén stlučených z darovaných fošen a na kulisy, které po večerech malovali sami, až nyní poznávají, jak drahý je chlebiček, pokud je tímto chlebem provoz kamenné divadelní scény. Mnohé smělé plány musí vzít za své. Církev nemá na dotování provozu divadla, sama musí splácet úvěr, ze kterého byla hrazena stavba Husova sboru. Chtě nechtě musí sledovat aspekt ekonomické výnosnosti každého metru ve své novostavbě ve Vršovicích. V jednání s Radou starších vstoupil známý herec a divadelní režisér Národního divadla v Praze Karel Želenský. Po skončení svého angažmá v Mecce českého divadla v Praze nad Vltavou se ještě necítil na odchod do divadelního důchodu a na stará kolena se rozhodl žít vlastním divadelním podnikáním. Na pomoc si k tomu vybral svého syna Drahoše. Slovo dalo slovo, Rada starších ve Vršovicích byla postavami Karla a Drahoše Želenských natolik zaujata, že zájmy vlastních ochotníků z řad církve musely ustoupit pro tento čas stranou a byla uzavřena smlouva o provozu divadla s otcem a synem Želenskými, přičemž otec Karel byl principálem divadla a syn Drahoš jeho ředitelem i režisérem zároveň. Díky známosti Karla Želenského s jiným slavným českým hercem Theodorem Pištěkem dokonce Rada starších jeden z bytů v Husově sboru přidělila právě jemu.

Divadlo v Husově sboru ve Vršovicích bylo slavnostně otevíráno ve středu 11. března 1931 pod jménem Jiráskovo vršovické divadlo, přičemž souhlas s užitím jména v té době již zesnulého českého spisovatele poskytla jeho rodina. Slavnost otevření divadla za účasti mnoha hostů ze světa kulturního, církevního i politického a členů Jiráskovy rodiny začala o sedmé hodině večerním vystoupením pěveckého sboru Smetana. Po něm byla odhalena busta Aloise Jiráska na stěně ve foyer divadla a pamětní deska s nápisem: „Mistr Alois Jirásek. Dílo toto budíž pozhnáno. Léta Páně 1930.“ Proslov na jevišti divadla měl k divákům a vzácným hostům Karel Želenský. Poté následovala v režii jeho syna Drahoše Jirá-

OBRÁZKY ZE STARÝCH VRŠOVIC

kova Vojnarka – hra o čtyřech jednáních. Divadlo bylo zaplněno do posledního místečka. Slibně se rozjíždějící projekt však neměl dlouhého trvání. Divadlo, které vyrůstalo z myšlenky ochotnictví a následně mělo být proměněno ve scénu profesionální brzy skončilo pro nezáměr diváků. Těžko říct, co ve skutečnosti stálo za jeho krachem, někdo obviňoval Drahoše Želenského, jiný si stěžoval na kampaň vršovických katolíků, důvodů se našlo mnoho. I přes jistou složitost Želenského povahy mu nelze upřít, že to byl člověk, který divadlem žil. To ostatně potvrdila i budoucnost, vždyť jeho poslední divadelní ředitelská štace skončila v roce 1958, kdy odcházel do důchodu jako ředitel Národního divadla v Praze. Počátky jeho ředitelování jsou však spojeny s divadelním stánkem ve Vršovících. Možná právě tady teprve nabíral cenné zkušenosti...

Divadlo i přes všechny nesnáze pokračovalo dál: nejprve to byla divadelní společnost pana Josefa Burdy, posléze další. Došlo i na dramatickou družinu Vlast, která však posléze našla útočiště v jiném divadle: v roce 1933 byl otevřen veliký divadelní sál v nedalekém Husově sboru na Vinohradech projektovaný Pavlem Janákem. Neměl však dlouhého trvání. Již v roce 1938 byl přebudován na kolumbárium a jako takové slouží svému účelu dodnes. Ještě před válkou začal sloužit prostor divadla také jako kinosál s názvem Bio Na Kovárně. V době okupace jsou zabírány české biografy, je zřízeno Českomoravské filmové ústředí, které dohlíží na arizaci a germanizaci českého filmu. Biograf v Husově sboru je nuceně přejmenován na Bio Helios. Jeho provozovatelem je Alfred Kralík – důstojník říšské branné moci, ředitelem K. Prokop. V roce 1943 je propadliště zabráno jako protiletcecký kryt, po válce zde byl přechodně uskladněn konfiskovaný majetek po odsunutých Němcích. V době po osvobození byl sál pronajímán pro příležitostné kulturní akce. Nová etapa začíná pro divadlo v roce 1947, kdy od 1. října zde našel stálou scénu nám dobře známý ochotnický spolek Bozděch. Po padésátiletém putování tak konečně získávají potomci někdejších vršovických „mládenců“ stálou scénu – kamenné divadlo. Bohužel, ani toto řešení nebylo rázu trvalého. Politické turbulence mocně hýbaly společností včetně aktivit rázu kulturního. Ochotníci z Bozděchu jimi proplouvali se střídavými úspěchy, kdy se jim dařilo pod hlavičkou nejrůznějších „stranou a vládou“ tolerovaných aktivit udržovat svoji činnost. Na Bozděch do Husova sboru v té době chodily desítky a stovky lidí. V dobách jeho největší slávy na přelomu 50. a 60. let se hrálo dokonce několikrát v týdnu. V pracovním týdnu představení pro dospělé, v neděli pravidelné pohádky pro děti. Herecký soubor se stabilizoval, jeho členy byli i mnozí věřící z místní náboženské obce. Možná i zásluhou toho, že Drahoš Želenský v té době řediteloval Národnímu divadlu, se podařilo na některé role do Jiráskova divadla zvat jako hosty herce z Národního. Divadlo ve spojení s chrámovou budovou však nepřestalo být trnem v oku těm, kteří měli za úkol dohlížet na to, zdali je ve společnosti „klid na práci“ – rolnictva, dělnictva i pracujících inteligence. Pravou příčinou nelibosti mocipánů však nejspíš byla stále vysoká míra návštěvnosti v Jiráskově divadle, které bylo součástí kostela. Třebaže hrál Bozděch pod hlavičkou závodního klubu železničářů, jak si to tehdejší doba žádala, nelitostnému pohledu socialistických dohlížitelů neušel. V roce 1965 bylo příslušnou komisí opakovaně shledáno, že prostor divadla je pro veřejnou kulturní činnost nevyhovující. Peníze na opravy nejsou a nebudou. Církev několik let č-

OBRÁZKY ZE STARÝCH VRŠOVIC

kala na povolení objednat klempřířskou opravu střechy, kterou zatékalo do kostela. Ani to jí nebylo dovoleno. Na divadlo v takové situaci a zvláštní době ani ona peníze neměla. Jak bylo najednou všechno jiné oproti očekáváním, s jakými kdysi církev své divadlo postavila! Všechno zdůvodnily technické zprávy o zastaralosti veškerého vybavení, potvrdily razítka a na dveřích do divadla mohl být dán nápis Z technických důvodů zavřeno. Nakonec i ty dveře někdo ukradl. Ochotníci z Bozděchu dohráli svůj poslední kus pod střechou divadla v Husově sboru a jak byli zvyklí z let desítek let předtím, opět začali kočovat dům od domu, kde jim byli ochotni propůjčit prostor, jak tomu ostatně bylo v počátcích tohoto divadelního spolku. Divadlo v Husově sboru se na dlouhý čas odmlčelo. Novým nájemcem se stal Institut průmyslové výchovy při Ministerstvu těžkého strojírenství. Bůh suď kde se vzalo spojenectví těžkého průmyslu s prostorem tak křehkým, jakým je divadlo. Těžký nepochopitelný se krutě podepsal na Jiráskově divadle. Veškerý mobiliář byl postupně devastován, zčásti rozkraden, zbytek vinou nedobrého hospodaření zplundrován a poničen. Na slavnou divadelní minulost upomínaly už jenom původní dřevěné lítačky s kulatými divadelními okénky do hlavního sálu a plechová – protipožární opona s prvorepublikovou reklamou na automobil PRAGA – k dostání v Praze Na Poříčí za 18.800 prvorepublikových korun.

V tomto stavu po Listopadu 1989 Církev československá husitská opět převzala bývalý divadelní sál do své správy, s těžaři, kteří vytěžili z prostoru vše co se dalo se rozloučila a od té doby nepřestala myslet na to, jak vrátit věci původnímu účelu. Církev dobře rozumí, co znamená, když se řekne „práce jako na kostele“. Jestliže však do svého kostela nechala kdysi vestavět ještě divadlo, může k již řečenému úsloví přidat ještě další: „práce jako na divadle.“ Snad i ta bude jednou úspěšně zdolána a vršovické divadlo v Husově sboru se opět zaskví v plné kráse. Až se to divadlo bude jednou (opět) slavnostně otevírat a všechny jeho sedačky budou obsazeny vahou vzácných hostů, jedno jediné místo vzadu na galerii, v tom nejvzdálenějším koutě zůstane záměrně prázdné. Kdo ví, třeba se najednou objeví a usedne do něj pobledlý muž s dlouhým vousem ve tváři a s buřinkou na hlavě, v ošumělém kabátě, na kterém bude patrné dlouhé putování. Zaboří se do pohodlného polstrování a hlavou mu projede myšlenka: „Bože, už jsem tak dlouho nebyl v divadle!“ – Emanuel Bozděch.

David Frýdl

dokončení ze strany 7

učitelka jim vyprávěla o dětství královny Viktorie a ukazovala k tomu obrázky. Ty děti uměly psát anglicky ještě hůř než já a tak se mě chodily ptát jak se píší slova jako „children“, „Christmas“. Takže skutečně už něco z angličtiny umím.

Žena, u které bydlím je nesmírně milá, vyrovnaná a zbožná. Většinu svého života prožila v Londýně jako zdravotní sestra. Každé ráno po snídani čteme Písmo, modlíme se a Lucy vypráví příběhy ze svého života. Udivilo mě, že se tato žena denně věnuje nejméně hodině četbě Písma, zapisuje si své vlastní postřehy nad biblickými verši a v průběhu let se k nim vrací. Může tak vidět prožitá léta svého života zrcadlící se na hladině biblického textu a naopak biblické poselství odrážející se na jejím životě. Odtud ta moudrost a vyrovnanost!

Vaše Adela

Bratrství, jež bylo v naší demokratické církvi myšleno jako duchovní pouto vyznavačů Kristových, změnilo se v pouhé formální „bratříčkování“, křesťanský demokratismus v neposlušnost, zneuznávání autority a sobecké nadužívání výhod, jež „svoboda“ poskytovala. Měly potíže zdejší rady starších se svými zaměstnanci, kteří byli přijímáni na svou (často naléhavou) žádost jsouce spokojeni z počátku s poskytnutou odměnou a výhodami. Záhy však ukázal se v nich rozpor mezi špatně pochopeným právem a povinností, tak jako vůbec u tehdejších mnohých „demokratů“, kteří si neuvědomili, že demokracie ve veřejném životě a v církvi zvláště je problém především mravní a ukládá jednotlivcům svobodné rozhodování o tom, až kam kdo smí a kde jest jeho hranice, za níž panuje zvlůle a nekázeň. Tyto potíže s některými příslušníky – zaměstnanci vlekou se již řadu let životem naší náboženské obce a způsobily již mnoho trpkých chvil jak duchovní správě, tak radám starších a jejich předsedům. Snad někdo namítne, že podobné poznámky nejsou na místě v kronice, jež má býti suchým výčtem událostí jak šly za sebou. Není však stejně důležité zachytit pro budoucnost i náladu, ovzduší, v němž musili pracovati, kdo přinášeli s sebou dobrou vůli a nadšení pro vznešenou věc, aby pak znechuceni a zklamáni odcházeli od práce, jež jim byla ztrpčována sobectvím, malicherností a často přímo ne-křesťanským počínáním jednotlivců, kteří si neuvědomili, že i v náboženské společnosti má panovati řád a kázeň? Uprostřed mravního rozvratu, do něhož se zřítíl svět, zda není to právě náboženská společnost, jež má ve svých příslušnících usilovně střežit a pro šťastnější budoucnost zachovat a rozmnožit všechny ty hodnoty mravní, jež nám odkázali duchovní naši vůdcové?

Ovšem vývoj naší církve, do níž v prvních počátcích se přihlásila velká část příslušníků více z důvodů jiných než náboženských a kteří způsobili rozkvět církve spíše kvantitativní nežli kvalitativní, po stránce hmotné a hospodářské byl velmi radostný, méně potěšující v tom, co je pravým jejím posláním: v upevnění víry a v rozmnožení křesťanských ctností. Oč lépe jsou na tom Čeští bratři, kteří mají za sebou dlouhou tradici a přísnou výchovu rodinnou.

František Novák – Kronika náboženské obce CČS ve Vršovcích, rok 1933.

RADA STARŠÍCH

Rada starších je správní a výkonný orgán, který spolu s farářem řídí chod náboženské obce. Je tvořena laiky, virilními členy jsou všichni duchovní ustanovení v náboženské obci. Rada starších Náboženské obce ČČSH v Praze Vršovických pracuje v současnosti v tomto složení:

Kamila Kopčilová (1957) - předsedkyně	Daniel Čáp (1942) - technický poradce
Jan M. Kubín (1963) – finanční zpravodaj	David Frýdl (1974) – farář
Bohuslava Marková (1947)	Oldřich Nováček (1972)
Miroslava Pražáková (1942)	

ZÁVĚRY ZE SCHŮZE RADY STARŠÍCH 18. 2. 2011

Setkání jsme zahájili společným zpěvem písně č. 136. Následovaly modlitby bratra faráře a sestry Kopčilové.

Bratr farář informoval o finančním vyrovnání s p. E. Tomasem a o pokračování rekonstrukcí v divadelním sále. Topení se dokončuje, proběhne topná zkouška. Zednické práce provádí p. Aleš Bambušek, který u nás bude vykonávat OPP.

Dále podal bratr David Frýdl zprávu o financích, s tím, že uzávěrka za rok 2010 bude do konce března.

Členové RS dále diskutovali o návrhu kandidátů do nadcházející volby RS. Funkční období končí všem stávajícím členům s výjimkou bratra Oldřicha Nováčka. Bratr Nováček bude v práci v RS pokračovat. Na kandidátku nových členů RS byli navrženi:

NÁVRH KANDIDÁTKY PRO VOLBU RADY STARŠÍCH NA VÝROČNÍM SHROMÁŽDĚNÍ NO ČČSH PRAHA 10 - VRŠOVICE 27. 3. 2011

Volení členové:

Šárka Hájková (1950)
Kamila Kopčilová (1957) - předsedkyně
Oldřich Nováček (1972) - finanční zpravodaj, delegát za NO Vršovice
Jakub Pešek (1982)
Helena Zezulková (1954)

Náhradníci:

MUDr. Miroslav Sekot (1968)
Miroslav Svoboda (1943) - delegát za NO Hostivař
Miroslava Pražáková (1942)

Revizoři účtů:

Milada Janatová (1932)
Helena Mušková (1934)

Ze zápisu ze schůze RS vybral David Frýdl.

Vršovický Hlasatel – časopis Náboženské obce Církve čs. husitské v Praze Vršovických. Vydává Husův sbor Praha 10 - Vršovice. Vedoucí redaktor David Frýdl. Redakční rada: David Frýdl, Miroslav Svoboda. Příspěvky zasílejte poštou na adresu Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10, 101 00 nebo elektronicky: info@husuvsbor.cz. Neprodejné – pro vnitřní potřebu církve. Vychází jednou měsíčně. K dostání na Farním úřadě. Cena dobrovolná, náklady na jeden výtisk 7 Kč.

VRŠOVICKÝ HLASATEL BŘEZEN 2011

12